

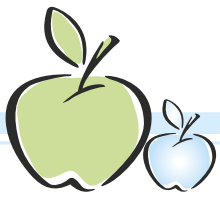
Poticanje i unapređenje zapošljavanja u gradu Zagrebu

Posljednijih godina, uz pozitivne trendove na tržištu rada, pad nezaposlenosti, rast potreba za radnicima, sve je više izražena pojava strukturalne nezaposlenosti. Sve češće se javlja pitanje kako do radnika, koji će odgovoriti na zahtjeve slobodnih radnih mjesta, posebice u brzorastućim djelatnostima kao što su građevinarstvo, ugostiteljstvo i turizam, strojarstvo i metalurgija te promet. Promatrajući osnovne pokazatelje kretanja na tržištu rada u proteklih pet godina vidljiv je kontinuirani pad evidentirane nezaposlenosti, koji je uvjetovan pojačanim gospodarskim aktivnostima, padom broja novoprijavljenih u evidenciju nezaposlenih osoba i rastom broja potreba za radnicima te stagnacijom broja zapošljavanja iz evidencije nezaposlenih osoba, zbog nedostatka osoba traženih zanimanja. Krajem listopada 2017. godine na razini grada Zagreba evidentirano je 23.629 nezaposlenih osoba, što je za 25,3% manje u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Među evidentiranim nezaposlenim

osobama prevladavaju žene s 54,1%, osobe u dobi od 30 do 50 godina s 40% te osobe u dobi iznad 50 godina života s 37%. Udio mladih nezaposlenih osoba u gradu Zagrebu je u padu i iznosi oko 24% u ukupnom broju nezaposlenih osoba. Promatrano prema razini obrazovanja oko 52% nezaposlenih osoba ima završenu srednju školu, od čega u trajanju od 4 godine ili gimnaziju oko 30%. Značajan broj evidentiranih nezaposlenih osoba (21%) je bez stečenog zvanja, odnosno njih 5% bez završene osnovne škole, a 16% sa završenom osnovnom školom. Prvi stupanj fakulteta, stručne studije i višu školu ima završeno oko 9%, a fakultetsku naobrazbu oko 18% nezaposlenih osoba s pretežno društveno humanističkim zvanjima za koje su raspoloživa slobodna radna mjesta izuzetno ograničena. Bez staža je 19%, a oko 21% nezaposlenih Zagrepčana ima više od 20 godina radnog staža, od ukupnog broja nezaposlenih osoba u gradu Zagrebu. Većina evidentiranih nezaposlenih osoba (oko 53%) nezaposlena je do godinu dana, od čega njih oko 41% do

šest mjeseci. Međutim, 29% nezaposlenih osoba u evidenciji je više od tri godine, s vrlo niskim kompetencijama i motivacijom za aktivno traženje posla. Tijekom prvih deset mjeseci na razini grada Zagreba u evidenciju nezaposlenih je prijavljeno 27.724 novoprijavljenih osoba, odnosno oko 18% manje nego u istom razdoblju prethodne godine. Među novoprijavljenim osobama prevladavaju žene (54%), mlade osobe do 30 godina (46%) te koje u evidenciju nezaposlenih dolaze izravno iz radnog odnosa (58%). U ovoj godini ukupni broj prijavljenih potreba za radnicima iznosi 46.279 te je zabilježen rast potreba za 16,4% u odnosu na isto razdoblje prošle godine. Najčešće se traže radnici iz djelatnosti trgovine na veliko i malo, popravka motornih vozila i motocikala (6.644), administrativnih i pomoćnih uslužnih djelatnosti (5.369), djelatnosti obrazovanja (4.873) i djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (4.514). U istim djelatnostima evidentirano je i najveće zapošljavanje. Zbog nedostatka radnika odgovarajućih

zanimanja smanjen je broj zaposlenih iz evidencije nezaposlenih osoba te je u prvih deset mjeseci na razini grada Zagreba iz evidencije nezaposlenih zaposleno 16.582 osoba, što je za 2.624 osoba manje u odnosu na isto razdoblje u prethodnoj godini. Zapošljavanje je pretežno na određeno vrijeme (86%), a najčešće se iz evidencije zapošljavaju mladi do 30 godina (45%), zatim slijede sobe u dobi od 30 do 50 godina (41%), dok je udio osoba iznad 50 godina u zapošljavanju svega 14%. Kako bi se na tržište rada uključile teže zapošljive osobe, a to su među ostalima mladi bez radnog iskustva, dugotrajno nezaposlene osobe, osobe s invaliditetom i ostale marginalizirane skupine, provode se mjere aktivne politike zapošljavanja. Aktualne mjere aktivne politike zapošljavanja pod nazivom „Od mjere do karijere“ obuhvaćaju devet mjera, među kojima su potpore za zapošljavanje, potpore za usavršavanje, potpore za samozapošljavanje, obrazovanje nezaposlenih osoba, osposobljavanje na radnom mjestu, stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa, javni rad, potpore za očuvanje radnih mjesta i stalni sezonci. Ove godine na razini grada Zagreba kroz mjere aktivne politike zapošljavanja posao je realiziralo 4.127 nezaposlenih osoba, dok je vlastiti posao pokrenulo 626 osoba uz potporu za samozapošljavanje.

Planirano je više od 1000 nezaposlenih osoba s područja grada Zagreba uključiti u obrazovanje/osposobljavanje/prekvalifikacije radi stjecanja traženih zanimanja i kompetencija na tržištu rada. Obrazovanje se provodi za zanimanja s područja djelatnosti građevinarstva, ugostiteljstva i turizma, metalurgije i strojarstva, prometa, zaštite i sigurnosti, socijalne skrbi i brige za starije osobe, informatičkog opismenjavanja te stranih jezika za ugostiteljstvo i turizam. Mjere aktivne politike usmjerene su na poticanje novog zapošljavanja, obrazovanje nezaposlenih osoba i očuvanje radnih mjesta te aktivaciju nezaposlenih osoba na društveno korisne poslove kroz javni rad. Provedbom mjera aktivne politike zapošljavanja nastoji se doprinijeti stvaranju uvjeta za razvoj učinkovitog i uređenog tržišta s usklađenom ponudom i potražnjom za radnicima. Za razvoj poticajnog i usklađenog tržišta rada potrebna je zajednička

U kolovozu 2017. godine bile su evidentirane 1.384 nezaposlene osobe s invaliditetom i 2.589 nezaposlenih hrvatskih branitelja. Uz prava koja proizlaze iz Zakona o socijalnoj skrbi i Zakona o posredovanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti u Gradu Zagrebu, postoje i dodatne beneficije lokalno – povoljniji javni prijevoz te mogućnost uključivanja u različite programe u organizaciji lokalne zajednice. Uz državne potpore za zapošljavanje, potpore za usavršavanje, potpore za samozapošljavanje, obrazovanje nezaposlenih, osposobljavanje na radom mjestu, stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, javni rad, potpore za očuvanje radnih mjesta i instituciju stalnog sezonca, Regionalni ured za zapošljavanje Zagreb nezaposlenima nudi i dodatne programe. U suradnji s Gradskim uredima provode se programi podizanja razine općih i stručnih kompetencija s ciljem usklađivanja ponude i potražnje na tržištu rada. Gradski ured za obrazovanje kulturu i sport podržava program zapošljavanja pomoćnika u nastavi kroz koji se godišnje educira i zaposli više od 300 nezaposlenih osoba. Godišnje se dodjeli oko stotinjak stipendija za deficitarna obrtnička zanimanja. Gradski ured za gospodarstvo potiče samozapošljavanje nezaposlenih osoba edukacijom za poduzetnike početnike (Plavi ured). Gradski ured za branitelje godišnje u obrazovanje uključuje preko stotinjak nezaposlenih branitelja, od kojih njih 62% po završetku

suradnja svih relevantnih dionika na lokalnoj razini, a posebno članova lokalnog partnerstva za zapošljavanje, koji kroz lokalne projekte doprinose razvoju poduzetništva i stvaranju novih radnih mjesta te podizanju razine kompetencija nezaposlene radne snage. Nezaposlenost i zapošljavanje je pitanje koje se velikim dijelom odnosi na lokalnu zajednicu, koja uz okvire na državnoj razini, aktivnim pristupom sudjeluje u kreiranju lokalnih programa poticanja zapošljavanja i razvoja kapaciteta ljudskih potencijala u čemu je Grad Zagreb pokazao veliki interes, i u suradnji s Regionalnim uredom Zagreb HZZ-a i članovima lokalnog partnerstva za zapošljavanje pokrenuo niz vrijednih projekata usmjerenih na razvoj novih radnih mjesta

programa realizira zapošljavanje. Svake godine oko 50 nezaposlenih hrvatskih branitelja uključeno je na edukaciju za samozapošljavanje od čega je dio i pokrenuo vlastiti posao. Gradski ured za nacionalne manjine radi na uključivanju nezaposlenih Roma na tržište rada, dijelom kroz edukaciju, a djelom kroz uključivanje u javni rad i projekt „Zaželi“. Gradski ured za socijalnu skrb i osobe s invaliditetom kroz različite projekte u tržište rada uključuje osobe s invaliditetom i radno sposobne korisnike socijalne pomoći. U prvih osam mjeseci 2017. godine zaposleno je 435 osoba s invaliditetom, a njih 8 uključeno na profesionalnu rehabilitaciju. U suradnji sa Zagrebačkim Caritasom i Gradskim društvom Crvenog križa provode se aktivnosti usmjerene na uključivanje na tržište rada marginaliziranih skupina osoba (beskućnici, djeca bez odgovarajuće roditeljske skrbi i drugi). Održavaju se radionice za uspješno traženje posla te se organizira zapošljavanje kroz različite projekte ili mjere aktivne politike zapošljavanja (u projekt „Zaželi“ uključeno je 80 nezaposlenih osoba). Također se provode mjere uključivanja nezaposlenih osoba u volonterski rad. U 2017. godini potpisano je partnerstvo za 42 EU projekata, održan je Sajam poslova i Europski dan poslova, Dani poslova u turizmu te potaknuto djelovanje Lokalnog partnerstva za zapošljavanje.

Prof. dr. Selma Šogorić
ssogoric@snz.hr

i jačanju kompetencija nezaposlene radne snage (poticanje samozapošljavanja, razvoj start up programa, informatičko opismenjavanje nezaposlenih osoba, edukacije za poduzetnike početnike, mjere javnih radova u cilju stjecanja drugog zanimanja, uvođenja pomoćnika u nastavu osobama s poteškoćama itd.). Naša iskustva pokazuju kako se zajedničkom sinergijom svih važnih dionika na tržištu rada otvaraju mogućnosti za stvaranje novih projekata koji doprinose podizanju kvalitete standarda života građana i razvoju Zdravog grada.

Marija Halić
Hrvatski zavod za zapošljavanje,
Regionalni ured Zagreb
marija.halic@hzz.hr